

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

9 Mayıs 2005
Rapor No: 6

DÜZ (TEK) ORANLI VERGİ MALİ GÜNDEMİN ODAĞINDA(*)

Avrupa Birliği'nin son genişleme dalgasıyla bloğa dahil olan orta ve doğu Avrupa ülkeleri, düşük vergi oranları nedeniyle küresel yatırımcıların ilgi odağı olurken bu ülkelerin uygulamakta olduğu düz oranlı vergi sistemi, ABD ve batı Avrupa ülkelerinde de gündem konusu.

Birliğin yeni üyelerinin yanısıra 2001 yılında düz oran uygulamaya başlayan Rusya'da da ekonomi dikkat çekecek şekilde canlandı. Şimdi uzmanlar ve politikacılar, hararetle düz oranlı vergilerin artı ve eksilerini tartışıyorlar. The Economist dergisinin 16 Nisan sayısında da konu incelemeye alınarak özel bir rapor şeklinde yayımlandı.

Raporda merkezi ve doğu Avrupa ülkelerinin deneyimlerine yer verilirken özellikle Avrupa Birliği ve Amerika'nın bu konuda doğu Avrupa'da başlayan trendi takip etme şansları tartışılıyor. Düz oranlı vergi uygulamasının hem verginin idaresi açısından hem de vatandaşların vergi ödeme istekliliği açısından olumlu sonuçlar verdiğinin ifade edildiği raporda artan oranlı sistemin karmaşasının daha fazla kişiye vergiden kaçınma şansı tanıdığı belirtilmekte ve düz oranlı sistemin en önemli avantajının sadelik olduğu vurgulanmaktadır.

(*)The Economist dergisinin 16 Nisan sayısında yer alan Düz Oranlı Vergiler konulu özel rapordan Nil Karaca tarafından özet çevirisi yapılmıştır.

Düz Oranlı Vergiler Batı Avrupa ve Amerika'da tartışılıyor

Bir ülkenin vergi sistemi ne kadar karmaşıklaşırsa o ülkenin hükümeti için sistemi daha da karmaşık hale getirmek o kadar kolaylaşır. Ülkeler, vergi sistemleri artık içinden çıkılmaz bir hal alıncaya kadar karmaşık bir sisteme izin veriyor, üst sınıra gelindiğinde radikal bir reformla vergi sistemlerini basitleştiriyorlar. 2005 yılında birçok zengin ülke, bu sürece girdi. Vergi sistemini en son 1986 yılında basitleştiren ve sonraki yirmi yılı sistemi tekrar karmaşık hale sokmak için harcamakta olan ABD'nin önümüzdeki aylarda yeni bir mali reformun eşiğine gelmesi bekleniyor. Amerika'dan daha karmaşık vergi sistemlerine sahip diğer zengin ülkeler, reform konusunda Amerika kadar ilerleme kaydedemiyorlar. Ancak bunun nedeni, bu ülkelerin sistemlerine bir alternatif olmadığı inancında olmaları.

Oysa 1994 yılında **Estonya** ile başlayan trende bakıldığında görülecektir ki karmaşık vergi sistemlerinin bir alternatifi var. Estonya, 1994 yılında Avrupa'da bir ilk'i gerçekleştirmiş ve gelir ve kurumlar vergilerinde düz oranlı

sistem uygulamasına geçmişti. Estonya'nın uygulamasında gelir vergisinde üç, kurumlar vergisinde bir oran kaldırılarak **tüm gelirler hiçbir farklılık ve kesinti olmaksızın yüzde 26 oranında vergilendirildi**. Yeni sistemin ekonomi üzerindeki olumlu etkisi, diğer ülkelerin de Estonya'yı takip etmesine neden oldu. Estonya'nın Baltık komşuları Latvia, Litvanyanın ardından Rusya da vergi sistemini basitleştirmek amacıyla yüzde 13 düz oran uygulamasına geçti. Daha sonra aynı trendi takip eden Slovakya, yüzde 19 gelir ve kurumlar vergisi uygulamaya başladı. Polonya'da ise muhalefetteki merkez sağ partilerden biri yüzde 15 düz oran uygulanmasına yönelik kampanya başlattı. Şu ana kadar Estonya'nın başlattığı trendi uygulayan ülkelerin sayısı sekize yükseldi.

Uygulanabilirlik

Düz oranlı vergilere dayalı sistemin yürümeyeceğini iddia edenler aksi gösterildiğinde bu sistemin adaletsiz olduğu argümanını ileri sürüyorlar. Bu argümana göre, ileri görüşlü ülkeler, zenginlerin gelirlerinin fakirlerden daha büyük yüzdesini vergi olarak ödemelerini gerektiren artan oranlı vergi sistemi uyguluyorlar. Bu sistemi savunanlar, düz oranlı vergi sisteminin bu gerekliliği karşılamadığına inanıyorlar.

Gelir Vergisi Oranları		
Ülke	Oran(%)	Başlangıç Yılı
Estonya	26	1994
Litvanya	33	1994
Latvia	25	1995
Rusya	13	2001
Sırbistan	14	2003
Ukrayna	13	2004
Slovakya	19	2004
Gürcistan	12	2005
Romanya	16	2005

Oysa düz oranlı vergi sistemi incelendiğinde görülecektir ki sistemde, vergi dışı tutulan bir eşik bulunmakta ve bu miktarın üzerindeki gelir tek oran üzerinden vergilendirilmektedir. Dolayısıyla bir eşik ve bir de eşğin üzerindeki miktar olmak üzere iki değişkenin sözkonusu olduğu bu sistemde bu değişkenler arasında artan oranlılık uygulanabilir. Amerika'da veya batı Avrupa ülkelerinin birçoğundaki sistemde vergi yasalarının karmaşıklığı zenginlerin yasal veya yasadışı yollarla vergi ödemekten kaçınmasına olanak veriyor. Dolayısıyla zengin vatandaşlar, geleneksel sistemde, düz oranlı sistemle hemen hemen aynı miktarda vergi ödemektedirler.

Bu durumda akıllara vergiler konusunda sadeliğin avantajları nelerdir diye bir soru gelebilir. Her şeyden önce sistemin basit olması başlı başına bir avantaj olarak kabul edilebilir. Geleneksel bir vergi sisteminin idari maliyetleri, ciddi boyutlara ulaşabilmektedir. Dünyanın vergi yükü açısından en önde gelen ülkesi olan **Amerika örneğine bakacak olursak, ülkede toplanan gelirlerin yüzde 10-20'si idari masraflara harcanmaktadır** ki bu rakam bütçe açığının dörtte biri, hatta yarısı kadar olabilmektedir.

Her ne kadar tam olarak ölçmek mümkün olmasa da Amerikan vergi sisteminin getirdiği bu yük, hükümetin kaynak dağılımına bu kadar yoğun müdahalede bulunmasının getirdiği daha önemli ekonomik maliyetlerin yanında hafif bile kalmaktadır. Aşırı iyimser düşünen veya Sovyetler zamanından kalma merkezi planlamanın taraftarı olanlar, toplam gelirlerin dar bir tabandan, daha yüksek oranlarda tahsil edilmesini gerektiren geleneksel vergi sisteminin getirdiği sayısız indirimlerin, vergi aflarının ve diğer vergiyle ilgili harcamaların ekonomik verimliliği artırdığını iddia edebilirler. Burada asıl amaç, kaynakların daha akıllıca tahsisidir. Bu doğru olabilir, ancak ABD'nin şu andaki vergi sistemine bakıldığında net olarak görülmektedir ki yukarıdaki iddiayı sürdürmek çok da kolay olmamaktadır.

Ne Kadar Gerçekçi Olabilir?

Vergi sistemleri, indirimler, muafiyetler ve kolaylıklar nedeniyle birçok zengin ülkede olduğu ölçüde bozulduğunda sistemin orijinal halinden eser kalmamaktadır. Tam tersi bir durumda, yani sistem ne kadar basitse, bu tür hareketler o kadar çok tepki çeker ve basitliği korumak da o kadar kolay olur.

Düz oranlı bir vergi sistemi harcama kontrolü ihtiyacını ortadan kaldırmıyor, sosyal güvenlik ve sağlık yardımlarına ilişkin sorunları ortadan kaldırmıyor veya tüketim vergisi ile

ilgili anlaşmazlıklara çözüm getirmiyor olabilir (Çünkü düz oranlı vergi sistemi prensipte taban olarak ya tüm geliri, ya tasarruflar hariç net gelirini alır -ki bu durumda da tüketim vergisi halini alır). Yani **düz oranlı vergi sistemi her probleme bir çözüm sağlayamayabilir. Ancak yine de vergi sisteminin radikal bir şekilde basitleştirilmesinin çok önemli getirileri mevcuttur ve bu getirilerin gözardı edilmemesi gerekir.**

Merkezi ve doğu Avrupa'da düz oranlı vergileri uygulayan hükümetlerin radikalizme eğiliminin, batı Avrupa ve Amerika'daki daha oturmuş hükümetlerden daha fazla olduğu iddiası doğrudur. İyi oturmuş sistemlerde hassas konulardaki değişime destek bulmak daha zor almakla birlikte imkansız değildir. 1986 yılında yapılan vergi reformu, bazen radikal değişikliklerin uygulanması yavaş yavaş yapılan küçük değişikliklerin uygulanmasından daha kolay olabildiğini göstermektedir.

Tüm bu unsurlar dikkate alındığında düz oranlı vergi sisteminin denemeye ve ciddiye alınmaya değer olduğuna inanılmaktadır.

Amerika Doğu Avrupa'yı Takip Edebilecek mi?

Bugün Amerika'da vergi beyannamelerinin doldurulup teslim edilmesi vatandaşlar açısından başlı başına bir stres kaynağı haline gelmiş bulunmakta. Aynı durum başka birçok ülke için de geçerli. Örneğin 2001 tarihli bir rapora göre, Yeni Zelanda'da da vergi sistemi birçok gereksiz formaliteyle işadamlarını öfkeye, tedirginliğe, kafa karışıklığına ve yabancılaşmaya sevk ediyor..

ABD Başkanı George W.Bush, seçim galibiyetinin ardından vergi reformu konusunda çalışmak üzere bir komisyon görevlendirdi. Komisyonun bu yaz Başkana çalışmalarının sonucunu sunması bekleniyor. Bush, vergi reformu kapsamında hayır işleri ve konut sahipliğine yönelik vergi indirimlerini sürdürürken vergi sisteminin tasarrufu engelleyen ve kişileri çalışmaktan uzaklaştıran bazı pürüzlerinin giderilmesini ve sisteminin basitleştirilmesini istiyor.

Amerika henüz düz oranlı vergi uygulamasını yeni yeni tartışırken özellikle doğu Avrupa'nın sistemi uygulamaya başlaması ve başarılı sonuçlar elde etmesi, Amerika'nın da aynı yolu izleyip izlemeyeceği sorusunu akla getiriyor. Amerika'da vergi sistemi yıllardır

tartışma konusudur. Vergi sistemlerinin yanlış yapısı bu sistemlerin karmaşıklığının tek sebebi değil.

Birçok ülkede farklı vergi oranları uygulanmasının altında yatan temel neden sistemin adil olması hedefi. Örneğin Kanada, Avustralya ve Avrupa Birliğinde restoran yemekleri vergilendirilirken temel gıdalar katma değer vergisinden muaf tutulmaktadır. Bu, verginin adil olması amacıyla yapılan bir uygulamadır. Ancak bu sistemin de kendi içinde birtakım mantıksız uygulamaları mevcut. Örneğin OECD'den Jeffrey Owens ve Stuart Hamilton, kızarmış tavuğun sıcak olması durumunda vergilendirilip soğuk olması durumunda vergilendirilmemesinin mantıklı olmadığını savunuyorlar.

Lüksemburg'da zengin vatandaşların fakir vatandaşlardan daha fazla vergi ödemelerini sağlamak için vergi sistemi 17'den fazla dilim içermektedir. Ancak uluslararası trend, giderek daha az vergi dilimi uygulanması yönünde. OECD, 2000-2003 yılları arasında Lüksemburg dahil yedi üyesinin vergi dilimlerini azalttığını ifade ediyor. Bununla birlikte aynı dönem içinde Kanada, Portekiz ve Amerika ise vergi sistemlerine birer dilim daha eklediler.

Vergi dilimlerinin azaltılması elbette vergi idaresinin işini kolaylaştırmaktadır, ancak tek vergi dilimi çok daha basit bir sistem sunmaktadır. Düz vergi oranı sisteminde vergi idaresi, elde edilen gelirin her bir dolarını aynı oranda vergilendirmektedir. Bu sistemin yüksek gelir grupları için çekiciliği açıkça ortadadır. Ancak vergi idaresi açısından bakıldığında durum o kadar cazip görünmüyor. Kazanılan her dolar aynı oran üzerinden vergilendirildiğinden vergi toplayan açısından kimin kaç dolar ücret aldığına bir önemi olmuyor. Yani prensipte vergi idaresi bir şirketin maaş ödemelerinden yüzde 20 stopaj yaparken bu stopajın içinde kimin ne kadar vergi ödediğini bilmiyor. Ancak, ikinci bir vergi oranı veya kişisel muafiyet uygulandığında vergi idaresi doğru kişiden doğru miktar vergiyi aldığından emin olmak için her bir ücret zarfında ne kadar dolar olduğunu bilmek durumunda kalıyor. Örneğin Amerika'da vergi idaresi, 8 milyon veya biraz daha fazla işletmenin ücret bordrolarını vergilendirmektense karmaşık sistemi nedeniyle 130 milyonu aşan çalışanın ücretlerini vergilendirmek durumunda kalmaktadır. Vergi sistemindeki bu karmaşıklıkta adaleti sağlayıp sağlamadığı sorusuna ise J.Owens ve S.Hamilton şaşkıncı derecede az şekilde.

Meslek sahibi olmayan bir kişi açısından düz oranlı vergi, sadece gelir vergisinde tek oran uygulanması anlamına gelmektedir. Ancak vergi uzmanları, düz oranlı vergi sistemini

kendi içinde çeşitlendirebilmektedirler. Amerika’da düz oranlı vergi sistemine ek olarak Hoover Institute’den Robert Hall ve Alvin Rabushka tarafından vergi tasarrufuna meydan vermeyecek şekilde geliştirilen tasarı, hanehalkları ve işletmelere uygulanacak olan vergide kişisel muafiyetlere olanak tanımaktadır. Sistem bu şekliyle tasarrufların getirileri üzerinden alınan geleneksel bir gelir vergisinden çok katma değer vergisi gibi bir tüketim vergisine benzemektedir. Bu modele en yakın örnek, şirketlerin dağıttıkları kar payları değil elde ettikleri karları vergilendiren Slovakya’nın uyguladığı sistemdir.

Düz Ancak Düşük Değil

Her ne kadar birçok ülke düz oran uygulamasına geçerken vergi oranlarını düşürmüş olsa da düz oranlı vergiler her zaman düşük oran ile aynı anlama gelmemektedir. 1994 yılında Ukrayna, yüzde 90’lık rekor bir gelir vergisi uygulamaktaydı. Zaman içinde bu oranı aşamalı olarak indirerek bugünkü yüzde 13’e çekti. Ancak bir başka düz oran uygulayan **Litvanya’da vergi oranı yüzde 33’tür** ve bu oran bazı Amerikalı muhafazakarlar oldukça yüksek gelmektedir. Yine de Litvanya örneği, batı Avrupa’daki sosyal demokratlar açısından düz oran uygulamasını cazip kılmaktadır. İspanya’da sosyalist hükümetin ekonomi danışmanlarından Miguel Sebastian, ülkede tüm gelirlerin yüzde 30 oranında vergilendirilmesini savunurken geçen yıl Almanya’da akademistler, gelir ve kurumlar vergisinin tek oran üzerinden (yüzde 30) vergilendirilmesi önerisi sundular.

Düz oranlı vergiler, oran açısından olduğu kadar kapsam açısından da farklılık gösterebilmektedir. 2001 yılından beri **Rusya** kişisel gelire yüzde 13 oranında vergi uygularken işletme karlarına yüzde 35 oranında vergi uygulamaktadır. **Slovakya’da ise düz oran, hem gelir vergisini, hem kurumlar vergisini ve hem de katma değer vergisini içine almaktadır.**

Ücretlerin ve karların aynı oranda vergilendirilmesi “vergi arbitrajını” teşvik etmektedir. Slovakya, bu duruma örnek teşkil etmektedir. Ülkede ücretliler, kendilerini serbest meslek çalışanı olarak göstermekte, bu şekilde ücretleri kar olarak vergilendirilmektedir. Bu durumda da örneğin çalışanın öğle yemeği için harcadığı para, işletme masrafı kabul edilmektedir. Slovakya’da maaş bordoları üzerindeki ağır vergi yükü, mali sistemin sadeliğine gölge düşürmektedir. İşçi ve işverenlerin sosyal güvenlik katkı paylarının 2004 yılı işçi gelirlerinin yaklaşık yarısı tutarında olduğu ifade edilmektedir. Vergi

yükünün sermaye değil emek üzerinde yoğunlaşması, ücretli Slovakların kendilerini serbest meslek olarak göstermelerine ve bu şekilde vergilendirilmelerine neden olmaktadır. Sistem, aynı zamanda bazı faaliyetlerin sosyal güvenlik sisteminin yüklerinden kaçınmak üzere kayıt dışına kaymasına da neden olabilir.

Estonya da vergi reformu çerçevesinde işgücü ve sermaye kazançlarını aynı oranda vergilendirme yoluna gitti. Ancak 2000 yılından sonra sermaye karlarını hisse sahiplerine dağıtıncaya kadar vergilendirmemeye karar verdi. Bu şekilde şirketlerin kazançlarını tekrar yatırıma yönlendirmeleri teşvik edilmek istendi. Estonya’da bugün şirketlerin vergi yükü oldukça azdır. 2003 yılı için kurumlar vergisi, toplam vergi gelirleri içinde sadece yüzde 3.6 paya sahipti. Estonya ekonomisi, 1994 reformunun ardından hızla gelişme kaydetti. 1997 yılına gelindiğinde çift haneli büyüme rakamlarına ulaşıldı ve ortalama olarak yüzde 6 büyüme oranı yakalandı. Zenginlerden daha fazla vergi alınması uygulamasının ortadan kaldırılması, korkulduğu gibi ülkenin vergi tabanını aşındırmadı. 1993 yılı itibariyle GSYİH’nın yüzde 39.4’ü oranında olan kamu gelirleri, 2002 yılında GSYİH’nın yüzde 39.6’sı düzeyine ulaştı. Bugün Estonya, yüzde 26 olan düz vergi oranını 2007 yılına kadar yüzde 20’ye çekmeyi planlıyor.

Ancak Estonya’nın kamu gelirlerindeki bu artışta düz vergi oranı uygulamasının payının iddia edilenden daha düşük olduğu ifade ediliyor. Reformun öncesi ve sonrasında toplanan gelir vergilerinin GSYİH’ya oranı karşılaştırıldığında, reform sonrasında kişisel gelir vergisinin GSYİH içindeki payının reform öncesi yüzde 8.2’lik düzeyinden aşağıya inerek 2002 yılında yüzde 7.2 olarak gerçekleştiği kaydediliyor. Ancak dünya genelinde Estonya’nın gelir vergisi kadar dikkat çekmeyen katma değer vergisi geliri, 2002 yılında GSYİH’nın yüzde 9.4’üne ulaştı.

Katma değer vergisi, tüm vergiler içinde en düz oranlı vergidir. Satın alınan tüm ürünlere aynı şekilde uygulanmakta, gelir vergisinin aksine geliri kazanılırken değil harcanırken vergilendirmektedir. Estonya’da katma değer vergisi, geniş bir uygulama alanı bulmakta, hemen hemen satın alınabilen her şeye uygulanmaktadır. Avrupa genelinde yüzde 19 ile nispeten düşük gelir ve kurumlar vergisi uygulayan Slovakya, katma değer vergisi sözkonusu olduğunda Avrupa’nın en yüksek oranlarından birini uygulamaktadır. Estonya ve Slovakya örneklerine bakılarak, hükümetin gelecekteki gelirlerinin sürdürülebilirliğinin düz oranlı vergi sisteminden çok yüksek KDV oranına bağlı olduğu ileri sürülebilir.

Devlet gelirlerinde en dikkat çekici artış **Rusya'da** yaşanmıştır. 2001 vergi reformu öncesinde federal hükümetin vergileri yükseltmeye yetkili organları, bu yetkilerini kullanmaktan sürekli olarak kaçındılar ve sonuçta 1998 yılına gelindiğinde federal gelirler GSYİH'nın yüzde 12.4'üne geriledi, hükümet borçlarını ödeyemez duruma geldi. Devlet Başkanı'nın atadığı denetim elemanları, ülkenin en önemli işletmelerinin yükümlü oldukları vergilerin yüzde 29'unu yok saydığını, yüzde 63'lük bir kısmını ise devletin ihtiyacı olup olmadığına bakmaksızın mal ve hizmetlerle ödediğini tespit etti. Örneğin bir şirket, 80.000 dolarlık vergi borcunu tonlarca zehirli kimyasalla ödemeyi teklif etti.

1 Ocak 2001'de Rusya yüzde 12, 20 ve 30 şeklinde dilimlere ayrılan gelir vergisini tek bir orana indirdi ve yüzde 13 olarak belirledi. Hükümet ayrıca vergi mükelleflerini numaralandırarak vergilerini kaynakta kesinti yoluyla topladı, vergi kaçırdığından şüphelendiklerini incelemeye aldı. Reformun ertesi yıl, kişisel gelir vergisinde reel olarak yüzde 26 artış görüldü. Bu artışın bir kısmı ekonomideki toparlanmadan kaynaklanıyordu. Ekonominin iyileşmeye başlamasıyla birlikte reel ücretler o yıl yüzde 12 artmıştı. Bunun üzerine tüm vergi gelirlerinde bir artış görüldü.

IMF'nin iki ekonomisti Anna Ivanova ve Michael Keen, Rusya'da yaşanan bu olumlu değişimlerin nedenleri üzerine yaptıkları araştırmada çarpıcı bir sonuca ulaştılar: artan oranlı vergi sisteminin yükünden kurtulan vatandaşlar, daha çok çalışmaya başlamışlar, bu da daha önceki sistemde yüzde 12'lik en düşük dilimde kazanan vatandaşlar dahil gelirleri artırmış, bu şekilde de vergi gelirlerini yükseltmiştir.

Ivanova ve Keen'in araştırması, vatandaşların vergi idaresine dikkat çekici itaatine işaret ediyor. Düz oranlı vergi uygulamasına geçilmeden bir yıl önce en yüksek vergi dilimindeki Rus vatandaşları gelirlerinin sadece yüzde 52'sini vergi idaresine bildiriyorlardı. 2001 yılında, yüzde 13'lük düz orana geçilmesinin ardından vatandaşların vergi idaresine bildirdiği gelirinin oranı yüzde 68'e yükseldi.

Amerika başta olmak üzere birçok düz oranlı vergi taraftarı, sistemin çalışmaya teşviki artırdığını iddia ediyorlar. Bu kesim, artan oranlı vergilerin toplumun en iyi kazanan, yani en verimli kesimini çalışmaktan caydırdığı inancında. Ancak Rusya örneği, düz oranın en önemli avantajının sadelik olduğunu ortaya koyuyor. Rusya'da kamu gelirleri, vergi sisteminin

sadeleşmesi ve bunun hem vergilerin idaresini kolaylaştırması hem de vatandaşın sisteme uyumunu artırması nedeniyle yükseldi.

Amerika'yı Rusya'nın şartları ile değerlendirmek yanlış olur. ABD'de karmaşık yapısına rağmen iyi işleyen bir vergi sistemi mevcut. Yeni bir sistem uygulamaya koymak için şu an sağlıklı işleyen sistemden vazgeçmek gerekecektir ki bunun sağlayacağı getiriler konusunda net bir fikir olmaması bu fedakarlığı yapmayı güçleştirmektedir. Normal bir yılda Amerikan Vergi İdaresi (IRS) topladığı her bir dolara karşılık kendisine 19-20 cent borçlanıldığını ve bu miktarın ödenmediğini tahmin etmektedir. 2001 yılında bu tahsil edilemeyen miktarın 312 ila 353 milyar dolar arasında olduğu kaydediliyor. IRS, küçük işletmelerin gelirlerinin yaklaşık yüzde 30'unun, bebek bakıcısı, bahçıvan gibi kişilerin gelirlerinin yüzde 80'inin vergi idaresine bildirilmediğini ifade ediyor.

Amerika'da vergi sisteminin yükünün ağır olması kısmen insanların vergi ödemekten kaçınmalarından kaynaklanıyor. Bu nedenle vergi kaçırmak için kullanılacak tüm yasal boşlukların doldurulması gerekiyor. Ancak J.Owens ve S.Hamilton, sistemin karmaşası ve kişilerin vergi ödemekten kaçınmalarının birbirini besleyen bir kısır döngü olduğunu ifade ediyorlar. Sonuç olarak vergi kaçakçılığını önlemenin en iyi yolunun sistemin basitleştirilmesi olduğu düşünülüyor.

Amerika, bir vergi isyanının ardından kurulmuş bir ülkedir. Bunu tüm Amerikalılar bilir. Ancak Amerikalıların unuttuğu nokta, "**Boston çay partisi**"* olarak bilinen Boston'daki İngiliz gemilerine yönelik ayaklanmayı ateşleyen, vergi oranlarındaki artış değildi. İngilizler, çıkardıkları çay kanunu ile çay üzerindeki gümrük vergisini ve ticari araçları ortadan kaldırmış, yeni yasa çayı kolonilere doğrudan satmaya olanak tanımıştı. Asıl ayaklanma nedeni bu idi. Yani Amerikan devriminin çıkış noktası vergi sisteminin basitleştirilmesi idi. Şimdi Bush, kendi reformlarının bu kadar katı bir dirençle karşılaşmamasını ümit etmek durumundadır.

* Boston, İngiltere'ye karşı vergi ayaklanmasının başladığı, İngiliz askerleri ile sıcak çatışmaların yaşandığı ve nihayetinde bağımsızlık bildirgesinin imzalandığı şehir. Söz konusu ayaklanma, 1773 yılında İngiltere'nin koyduğu yüksek vergileri protesto eden grubun, üç gemi dolusu çayı Boston limanından denize dökmesi ile başladığı için, tarihe 'Boston Tea Party' (Boston Çay Partisi) olarak geçmiştir.